

Kerkenbeleidsplan

Brecht

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL.....	2
INLEIDING.....	4
SITUERING KERKGEBOUWEN	6
FICHE PER KERKGEBOUW	7
1. Sint-Michiel In Brecht.....	7
1.1 Identificatie.....	8
1.2 Beschrijving.....	9
1.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	11
1.4 Actueel gebruik	13
2. Sint-Leonardus in Sint-Lenaarts.....	14
2.1 Identificatie.....	15
2.2 Beschrijving.....	16
2.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	20
2.4 Actueel gebruik	22
3. Onze-Lieve-Vrouw van wonderbare medaille in Sint-Lenaarts.....	23
3.1 Identificatie.....	24
3.2 Beschrijving.....	25
3.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	28
3.4 Actueel gebruik	29
4. Sint-Willibrordus in Overbroek.....	30
4.1 Identificatie.....	31
4.2 Beschrijving.....	32
4.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	34
4.4 Actueel gebruik	36
5. Heilige Man Job in Sint-Job-in-'t-Goor	37

5.1 Identificatie.....	38
5.2 Beschrijving.....	39
5.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	41
5.4 Actueel gebruik	43
6. Onze Lieve Vrouw van Lourdes in Sint-Job-in-‘t-Goor	44
6.1 Identificatie.....	45
6.2 Beschrijving.....	46
6.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving.....	49
6.4 Actueel gebruik	51
NAAR EEN TOEKOMSTVISIE	53
1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie	53
1.1 Brecht & Sint-Lenaarts.....	54
1.2 Overbroek.....	56
1.3 Sint-Job-in-‘t-Goor.....	56
2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht	59
BESLUIT	60
BIJLAGEN.....	61
I. Sint-Theobalduskapel.....	61
II. Onze Lieve Vrouw van Zeven Weeën.....	63

INLEIDING

Onderstaand kerkenbeleidsplan toont de lange termijnvisie voor de kerkgebouwen op grondgebied Brecht. Deze visie is lokaal gedragen en is het resultaat van verschillende vergadermomenten tussen verschillende belanghebbenden, waarbij de parochies, de pastorale eenheden (PE), het vicariaat Kempen, vertegenwoordigers van het Centraal Kerkbestuur en van het lokaal bestuur in dialoog met elkaar gingen.

Dit kerkenbeleidsplan omvat daarom volgende gebouwen voor de Rooms-katholieke eredienst op het grondgebied van de gemeente Brecht met name:

- **Sint-Michiel**, Biest 1 – Brecht, Brecht
- **Sint-Leonardus**, Dorpsstraat 21 - Brecht, Sint-Lenaarts
- **Onze-Lieve-Vrouw van wonderbare medaille**, Klein Veerle 95 B – Brecht, Sint Lenaarts “Veerle”
- **Sint-Willibrordus**, Sint-Willebrordusstraat 12 – Brecht, Overbroek
- **Heilige Man Job**, Kerklei 46 – Brecht, Sint-Job-in-‘t-Goor
- **Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes**, Lichtenbergplein 1 – Brecht, Sint-Job-in-‘t-Goor “Lichtenberg”

Een eerste vergadering vond plaats op 19/02/2025 in ‘t Gemeentehuis van Brecht. Hierbij waren volgende deelnemers aanwezig:

- Frans van Looveren, burgemeester
- Wim Selderslaghs, vicaris-generaal Bisdom Antwerpen
- Nicolas-Alexander Goossens, stafmedewerker Vicariaat Kempen
- Jef Anthonissen, dienst erfgoed Brecht
- Ria Verheyen, CKB
- Ivo Bylemans, CKB
- Toon Janssen, pastorale eenheid Heilige Franciscus
- Alvi Vasquez, pastorale eenheid Heilige Veronica

Een tweede vergadering werd georganiseerd op 26/03/2025 opnieuw in ‘ Gemeentehuis. Hierbij waren volgende deelnemers aanwezig:

- Frans van Looveren, burgemeester
- Nicolas-Alexander Goossens, stafmedewerker Vicariaat Kempen
- Jef Anthonissen, dienst erfgoed Brecht
- Ria Verheyen, CKB
- Ivo Bylemans, CKB
- Alvi Vasquez, pastorale eenheid Heilige Veronica

Tot 31 augustus 2024 bevonden alle parochies op het grondgebied zich binnen één pastorale eenheid. De pastorale eenheden, bij het schrijven van dit kerkenbeleidsplan, zijn Sint-Franciscus in het noorden en Heilige Veronica in het zuidelijke gedeelte van de gemeente. De kerkgebouwen in Brecht-centrum en Sint-Lenaarts maken onderdeel uit van de PE Sint-Franciscus. De twee kerkgebouwen in Sint-Job-in-‘t-Goor en de kerk in Overbroek behoren tot PE Heilige Veronica.

Finaal werd dit kerkenbeleidsplan opgemaakt in consensus tussen lokaal bestuur Brecht, Pastorale Eenheid Veronica en Sint-Franciscus, het centraal kerkbestuur van Brecht en alle kerkfabrieken die eronder ressorteren. Verder werd het goedgekeurd:

- door de bisschop van Antwerpen op 16/04/2025;
- door de gemeenteraad van de gemeente Brecht op 08/05/2025.

De inhoud van onderstaand document is als volgt. Allereerst worden de betrokken kerkgebouwen ruimtelijk gesitueerd. Vervolgens volgt een bespreking van elke kerk afzonderlijk. Aan bod komen een beschrijving, een situering in de ruimtelijke omgeving en een beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie. Aan het einde van dit document is er een overzichtstabel opgenomen met de genomen opties (per kerk), de visie die hieraan ten grondslag ligt en het traject dat is of zal worden opgestart om deze toekomstige invulling te realiseren.

Handtekening bisdom

Handtekening gemeente

SITUERING KERKGEBOUWEN

1. **Sint-Michiël**, Biest 1 – Brecht, Brecht
2. **Sint-Leonardus**, Dorpsstraat 21 - Brecht, Sint-Lenaarts
3. **Onze-Lieve-Vrouw van wonderbare medaille**, Klein Veerle 95 B – Brecht, Sint Lenaarts “Veerle”
4. **Sint-Willibrordus**, Sint-Willebrordusstraat 12 – Brecht, Overbroek
5. **Heilige Man Job**, Kerklei 46 – Brecht, Sint-Job-in-‘t-Goor
6. **Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes**, Lichtenbergplein 1 – Brecht, Sint-Job-in-‘t-Goor “Lichtenberg”

Volledigheidshalve werden ook twee kapellen en de abdij van OLV van Nazareth opgenomen, deze worden in de bijlages besproken.

7. **Sint-Theobalduskapel**, Tilburgbaan 69 – Brecht, Brecht
8. **Kapel OLV van Zeven Weeën**, Broeckhovenstraat 5 – Brecht, Brecht
9. **Abdij van OLV van Nazareth**, Abdijlaan 9 – Brecht, Brecht

FICHE PER KERKGEBOUW

1. Sint-Michiel In Brecht

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

1.1 Identificatie

Naam: **Sint-Michiel**

Geografische ligging

- **Biest 1, 2960 Brecht - Antwerpen**

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: **Antwerpen**
- Vicariaat: **Kempen**
- Dekenaat: **Noorderkempen**
- Pastorale Eenheid: **Sint-Franciscus**
- Parochie: **Sint-Michiel**

Eigenaar: **Gemeente Brecht**

Bescherming(en)/vastgesteld

- **Beschermd als monument sinds 25 maart 1938¹**

¹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Parochiekerk Sint-Michiel [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/12843> (geraadpleegd op 18 februari 2025).

1.2 Beschrijving

1.2.1 Cultuurhistorische waarde

Algemeen

Kerkhof aan noordzijde en geasfalteerde straatweg aan zuidzijde; naar het zuiden gezicht op Gemeenteplaats met voormalig gemeentehuis.

Historiek

Oudere kerk waarvan sprake in de 13de en de 14de eeuw, afgebroken in de 15de eeuw en vervangen door huidige; bouwcampagne van west naar oost: toren van 1422, schip van 1422-40, transept circa 1450, koor uit het vierde kwart van de 15de eeuw; 1486 en volgende (zie gevelsteen in buitenmuur Sint-Jozefskapel; MCCCCLXXXVI). Gebouw door brand geteisterd in 1575 en 1584, herbouwd in 1629. Kerk hersteld en vergroot (?) in 1857 naar ontwerp van architect Eugene Gife, toren eveneens hersteld door Eugene Gife in 1868-70; koor hersteld naar ontwerp van Jan Sel in 1931; kerk zwaar beschadigd in 1940 en 1944, voornamelijk in het westelijk deel; 15de-eeuwse toren volledig vernield en helft van middenschip sterk gehavend; gerestaureerd in 1948-49 naar ontwerp van architecten Peeters en Vandekerkhove.

Gebouw

Georiënteerde kruisbasiliek met ingebouwde westtoren en kooromgang. Schip en zijbeuken van zes traveeën, transeptarmen van twee traveeën met driezijdige sluiting, koor van drie traveeën, driezijdig afgesloten ter hoogte van de bovenlichten. Verankerde bakstenen gotische kerk opgetrokken in zogenaamde "Kempische gotiek" afgewerkt met natuursteen, laatst genoemde voornamelijk in hoger uitgebouwd koor en kooromgang; leien zadel- en lessenaarsdaken. Vierkante ingebouwde westtoren van vier geledingen onder ingesnoerde naaldspits (leien) gestut door steunberen met versnijdingen. Korfboogdeur waarboven gotisch drielicht gevat in een doorlopende geprofileerde omlijsting. Derde geleding met blindbogenversiering, motief dat zich op later gebouwde torens van de streek op een rijke manier heeft ontwikkeld. Hogerop spitsboogvormige galmgaten onder omlopend kordon en steigergaten. Traveeën van kerk gemarkeerd door steunberen met versnijdingen. Aan noord- en zuidzijde van kooromgang tuitgevel op schouderstukken; aan zuidzijde baksteenversiering boven de plint, aan zelfde zijde aanbouwsel (oostzijde van transeptarm) onder zadeldak (leien) en polygonaal traptorentje met rechthoekige muuropeningen. Spitsboogvormige twee- of meerlichten in geprofileerde omlijstingen met laatgotisch maaswerk, hoge bovenlichten in koor.

Interieurelementen

Bepoeterd en beschilderd interieur, spitsbogen op zuilen met achzijdige sokkel en eenvoudig koolbladkapiteel, hogerop pilasters, houten tongewelf.

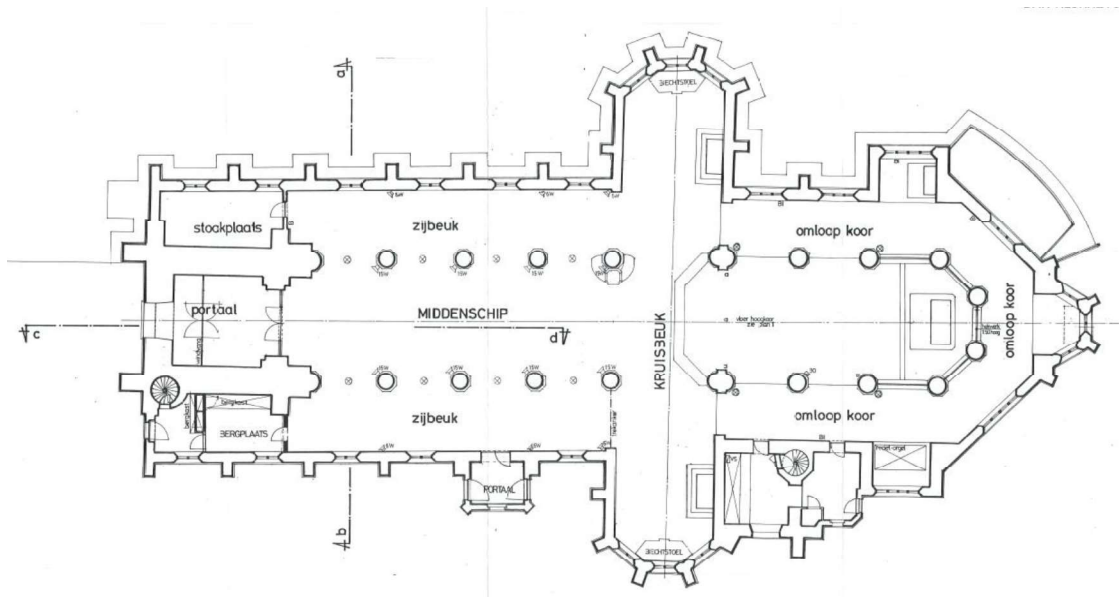
Meubilair

Passieretabel, kopie van Antwerps retabel bewaard in de Sint-Mattheuskerk te Hulshout (tweede helft van de 19de eeuw), zijluiken door Goswin Van der Weyden met voorstellingen gewijd aan de Heilige Joris (tweede kwart van de 16de eeuw). Beeld van de Heilige Michaël (1764, W. Pompe), verder beelden uit de 17de en 18de eeuw. Preekstoel (eik) van circa 1780 en neogotische biechtstoelen in transept. Grafstenen uit de 17de, 18de en 19de eeuw, onder meer tegen de noordelijke muur van de kooromgang.²

² Ibidem.

1.2.2 Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

Oppervlakte	890 m ²
Vrije hoogte	Schip 16.50 m / koor 20 m
Zitplaatsen	426 stoelen

Voorzieningen

Sanitair	ja, toilet in de sacristie
Verwarming	Gas / kast van 1983 / brander revisie 2024 – wordt om de 2 jaar gekeurd
Verlichting	LED & Hogedruknatrium
Keukenvoorzieningen	n.v.t.
Audiosysteem	ja, werkt heel goed
Beeldscherm(en)	neen
Rolstoeltoegankelijkheid	ja, alsook het koorgedeelte.
Diefstal- en brandbeveiliging	2 alarmcentrales – inbraak - brand
Bliksembeveiliging	ja
Gsm-operatoren	n.v.t.

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	n.v.t.
-------------------------------------	--------

Regenwateropvang	ja, op de hoek van Lessiusstraat en Nollekensweg
Dakisolatie	ja, glaswol op de plafonds schip en koor.
Groendak	n.v.t.
Warmtepomp	n.v.t.
Warmtenet	n.v.t.
Windenergie	n.v.t.
Aquathermie	n.v.t.

Biodiversiteit

Vleermuizen?	er is al eens een vleermuis gesignaleerd.
Andere dieren	neen
Vliegopeningen?	er is een nest-bak voor een kerkuil

Bouwfysische toestand

Uit het laatste verslag uit 2022 van Monumentenwacht Provincie Antwerpen blijkt dat de algemene toestand van het gebouw goed is en dat er weinig risico is op gevolgschade. Verder is de toegankelijkheid matig.

Verder werden onderstaande werken uitgevoerd:

- Dakwerken met plaatsen ladderhakken (op de toren en een deel van de andere daken).
- Uitbreiding brandalarm met extra rookmelders (onder plafond schip).
- Vernieuwing elektronische sturen brander van de verwarming en nieuw gasklep.
- Restauratie schilderij “De Lansstoot”.

1.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

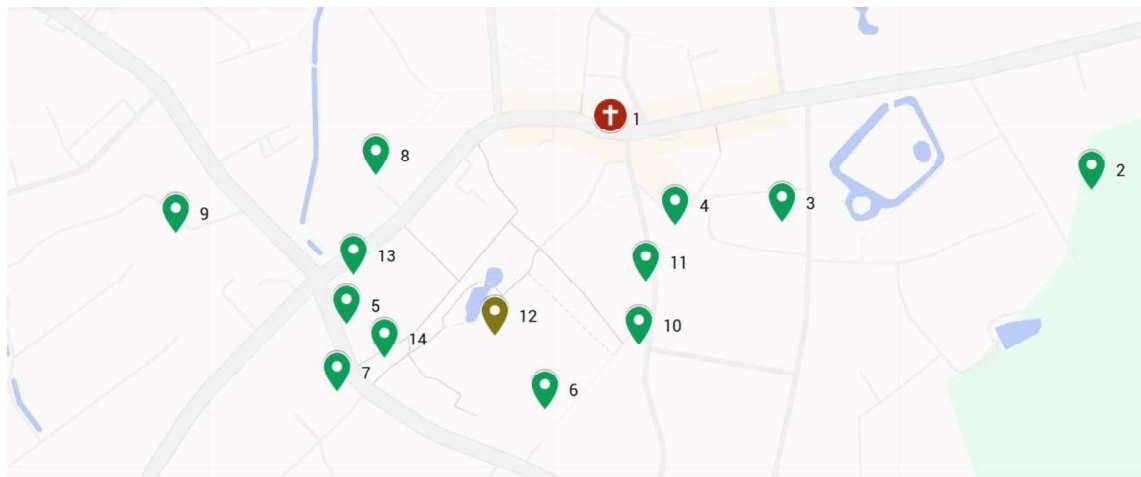
Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De kerk zelf is een beschermd monument en bevindt zich centraal in het centrum van Brecht. De meeste voorzieningen zijn op wandel- en fietsafstand.

Er passeren langsheen de kerk verschillende buslijnen (lijn Antwerpen-Hoogstraten en Turnhout-Station Noorderkempen en Station Noorderkempen-Malle). Tevens is het treinstation Noorderkempen vlakbij, eveneens te bereiken via de bus.

Naast het openbaar vervoer is er voldoende parking voorzien in de nabije en verdere omgeving van de kerk:

- Schooldries (voormalige kerkhof achter de kerk)	65 plaatsen
- Gemeenteplaats	53 plaatsen
- Achter Oude Gemeentehuis	47 plaatsen
- Biest	10 plaatsen

1. Parochiekerk Sint-Michiel
2. Begraafplaats
3. Gemeenteschool De Sleutelbloem
4. Oud Gemeentehuis
5. Vrije Basisschool Sint-Michiel en Kleuterschool De Zevensprong
6. 't Gemeentehuis
7. Parochiehuis
8. WZC Sint-Maria
9. WZC De Kleine Kasteeltjes
10. Kempuseum
11. Bibliotheek Brecht
12. Gemeentepark
13. IKO
14. Muziekacademie

Op ca. 5 km bevindt zich de Abdij Onze Lieve Vrouw van Nazareth.

1.4 Actueel gebruik

1.4.1 Toediening van sacramenten

Doopsel	5
Eerste communie	1 jaarlijks met volle kerk
Vormsel	1 jaarlijks met volle kerk
Huwelijken	4
Uitvaarten	19

1.4.2 Overige

<i>soort</i>	<i>aantal aanwezigen</i>	<i>aantal bijeenkomsten</i>
Wekelijkse vieringen	35	52
Vieringen op feestdagen	45	7
Gezinsvieringen	200	/
Schoolvieringen	/	3
Doopvoorbereidingen	/	5
Kruisweg	/	1
Catechese activiteiten vormelingen	/	11
Catechese activiteiten eerste communie	/	5
Koorrepetities Sint-Cecilia	/	52

2. Sint-Leonardus in Sint-Lenaarts

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2.1 Identificatie

Naam: **Sint-Leonardus**

Geografische ligging

- **Dorpsstraat 21, 2960 Brecht (Sint-Lenaarts)**
- Provincie: **Antwerpen**

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: **Antwerpen**
- Vicariaat: **Kempen**
- Dekenaat: **Noorderkempen**
- Pastorale Eenheid: **Sint-Franciscus**
- Parochie: **Sint-Leonardus**

Eigenaar: **Gemeente Brecht**

Bescherming(en)/vastgesteld

- **Beschermd als monument sinds 30 mei 1936³**

³ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Parochiekerk Sint-Leonardus [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/12883> (geraadpleegd op 18 februari 2025).

2.2 Beschrijving

2.2.1 *Cultuurhistorische waarde*

Algemeen

Zogenaamd "De kathedraal van de heide" met ommuurd en beboomd kerkhof.

Historiek

De oorspronkelijke kapel dateert vermoedelijk uit de periode der kruistochten en werd vooral vanaf midden 13de eeuw steeds belangrijker. Bij de verwoesting van Brecht in 1584 bleef de kerk gespaard en diende ze vanaf 1589 tot onderkomen van de plaatselijke bevolking. Sint-Lenaarts werd slechts in 1842 als zelfstandige parochie onafhankelijk van de moederkerk te Brecht.

Gotische kerk behorend tot de Kempische school, gebouwd in opdracht van graaf Antoine de Lalaing en Elisabeth van Culembourg; westtoren van 1436-57 gebouwd onder leiding van Nicolaas Van Haseldonk en Jan Stampert, spits verwoest in 1713; schip, transept en koor van circa 1530-50. Grondige herstellingswerken aan kerk (1875-79) naar ontwerp van Eugeen Gife, onder meer herbouw van zuidportaal (1877); herstellingswerken aan toren (1886-87) naar ontwerp van Louis Gife. Voorgevel van toren hersteld in 1934-35 naar ontwerp van Jan Sel. Fel geteisterd tijdens de Tweede Wereldoorlog, gerestaureerd in 1946-53.

Gebouw

Georiënteerde driebeukige kruisbasiliek met vierkante westtoren, schip van vijf traveeën, transeptarmen van drie traveeën met ten oosten kapel tegen zuidarm, koor van drie rechte traveeën met driezijdige sluiting. Bak- en zandstenen kerk op een zandstenen plint met versneden steunberen, zandstenen hoekstenen en negblokken, doorlopende kordons en steigerdaken; zadel- en lessenaarsdaken (leien) met dakruiter op de kruising. Rijzige gelede westtoren met op elkaar gestelde steunberen en polygonale zuidelijke traptoren, kleine spits (leien) en hoektorentjes. Geprofileerde korfboogpoort waarboven nissen met beelden van Sint-Michiël, Onze-Lieve-Vrouw en Sint-Lenaart (door F. De Vriendt na 1885) en gotisch drieliicht, geheel gevat in doorlopende omlijsting met peerkraalprofiel op sokkel. Hogerop registers met gotisch uitgewerkte blindnissen en galmgaten. Lijst- en puntgevels gemarkeerd door steunberen die in transeptarmen en koor uitlopen in zandstenen pinakels met hogers. Zuidelijke transeptarm met aan oostzijde kapel van Heilige Leonardus. Spitsboogvormige drielichten in geprofileerde omlijstingen, in transept en koor hoge, rijk uitgewerkte spitsboogvensters. Zuidelijke zijbeuk met in vierde travee portaal van 1877 naar ontwerp van Eugeen Gife. Korfboogdeur in geprofileerde omlijsting geflankeerd door pilasters met kruisbloemen, geheel bekroond door balustrade met gotisch maaswerk.

Interieurelementen

Geprofileerde zandstenen spitsbogen op dito zuilen en bundelpijlers met polygonale sokkel en koolbladkapitelen, aansluitende slanke colonetten met dito sokkel en kapiteel die de kruisribgewelven opvangen, bakstenen gewelfvlakken en zandstenen ribben. Bepleisterde en beschilderde muren.

Meubilair

"Besloten Hofje van Heilige Leonardus", vernieuwde kast (19de eeuw) met beelden en reliëfs uit de eerste helft van de 16de eeuw. Heiligenbeelden uit 15de en 16de eeuw: Sint-Anna-tendrieën (tweede helft van de 15de eeuw), Onze-Lieve-Vrouw met Kind (15de eeuw), Heilige

Antonius abt (15de of 16de eeuw), Heilige Barbara (15de of 16de eeuw), Heilige Eligius van Noyon (15de of 16de eeuw), Heilige Augustinus van Hippo (16de eeuw); retabels van Onze-Lieve-Vrouw en Heilige Leonardus van Noblac (19de eeuw).

Hoofdaltaar met beeldhouwwerk door F. De Vriendt (19de eeuw). Glasramen: in zuidelijke zijbeuk: voorstellingen van Sint-Leonardus, circa 1535, renaissance, gerestaureerd circa 1950; in Sint-Leonarduskapel: voorstellingen van Verrijzenis en familie van der Noot (schenkers), 1544, gerestaureerd circa 1950). 17de-eeuwse arduinen grafstenen.

Aanvullende informatie

Achteraan in de Sint-Leonarduskerk is onder de muurschildering van Sint Michaël en de draak een herdenkingsschildering aangebracht. Deze bestaat uit in lauwerkransen gevatte portretten van de gesneuvelde soldaten, rond een centrale leeuwenfiguur met Belgische driekleur en palmtak als symbool van de overwinning en het martelaarschap. In één van de lauwerkransen wordt herinnerd aan Jef Van Tighelt (°1895), oorlogsvrijwilliger welke sneuvelde te Adinkerke in 1915 en waarvan het portret ontbreekt. Het geheel is omgeven door een genagelde houten en geschilderde lijst in Belgische driekleur, waarop de tekst "Pie Jesu dona eis requiem sempiternam".⁴

Sint-Leonardusprocessie in Sint-Lenaarts

Al sinds 1495 vindt in Sint-Lenaarts op pinkstermaandag de Leonardusprocessie plaats. Jaarlijks stappen zo'n vijfhonderd deelnemers, van alle leeftijden, op in de processie die duizenden toeschouwers trekt. De processie bestaat uit drie grote delen. Het eerste deel beeldt de verering van de Heilige Leonardus uit, het tweede deel de verering van Onze-Lieve Vrouw en een derde deel verwijst naar de eucharistie. De verering wordt ondersteund door het ronddragen van eeuwenoude vaandels en beelden, die doorheen het jaar in de prachtige Leonarduskerk van Sint-Lenaarts te bewonderen zijn.

De Leonardusprocessie is één van de oudste processies in de streek. De verering van de patroonheilige voor dieren, gevangenen, zwangere vrouwen, kreupelen en zwakke kinderen kent er een geschiedenis van bijna achthonderdjaar. Sinds mensenheugenis is pinkstermaandag een feestdag in Sint-Lenaarts. De processie verenigt families en inwoners van verschillende generaties. Wanneer een deelnemer zijn rol in de processie niet meer kan opnemen wordt vaak een opvolger binnen de familie gezocht. De processie is eveneens het sluitstuk van de jaarlijkse pinksterkermis en brengt de ganse gemeenschap op de been.

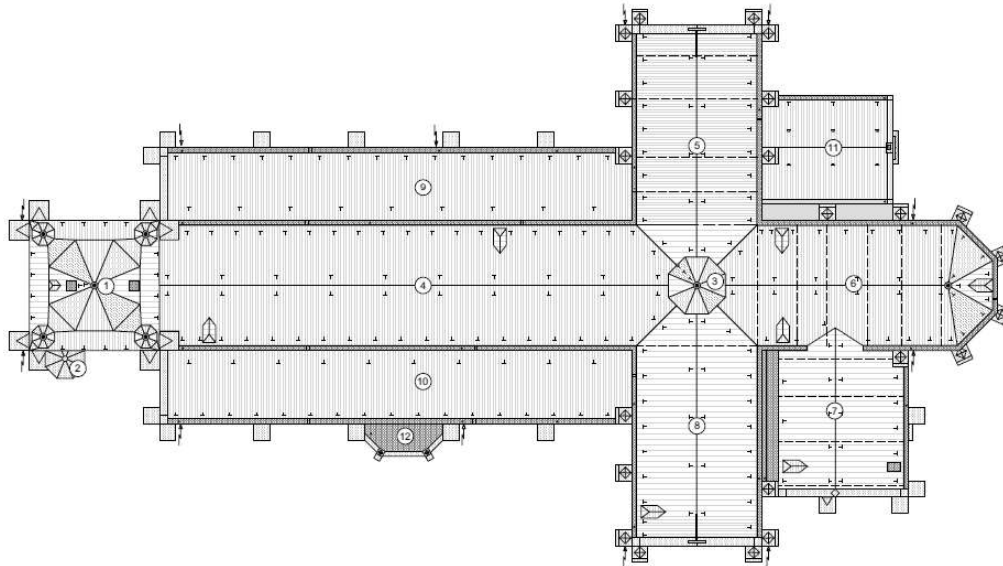
De nieuwe generatie vrijwilligers bij Vrienden van Leonardus - de vereniging die instaat voor het organiseren van de processie - zit niet stil. Er worden activiteiten in het teken van de Leonardusverering georganiseerd en regelmatig is er samenwerking met andere parochies. In 2015 werd de organisatie hiervoor beloond met de gemeentelijke cultuurprijs. Op verjonging wordt ook sterk ingezet. Om dit te realiseren worden de lokale scholen betrokken bij het hele gebeuren. Zo groeit de plaatselijke jeugd op met de traditie en blijft ze levend. Op die manier kan de processie verder groeien en evolueren om te voldoen aan de noden van een veranderende samenleving.⁵

⁴ Ibidem.

⁵ <https://immaterieelerfgoed.be/nl/erfgoederen/leonardusprocessie-sint-lenaarts>

2.2.2 Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

Oppervlakte	ca. 900m ²
Vrije hoogte	verschillende hoogtes
Zitplaatsen	500

Voorzieningen

Sanitair	toilet aanwezig lokaal dat uitgeeft op het hoogkoor achter het altaar.
Verwarming	verwarming via luchtkanalen onder de vloer met warme lucht. De warmtebron is een mazoutbrander.
Verlichting	vernieuwd 2008 naar de toen meest efficiënte verlichting
Keukenvoorzieningen	n.v.t.
Audiosysteem	aanwezig
Beeldscherm(en)	n.v.t.
Rolstoeltoegankelijkheid	Het gebouw is rolstoeltoegankelijk, behalve het koorgedeelte en sacristie.
Diefstal- en brandbeveiliging	Diefstal- en brandalarm zijn aanwezig met gebruik van meldkamer. Er is een sprinklerinstallatie aanwezig in het dak, maar geen pomp. Deze moet water krijgen van een brandweerwagen of mobiele pomp.
Bliksembeveiliging	aanwezig
Gsm-operatoren	n.v.t.

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	n.v.t.
Regenwateropvang	n.v.t.
Dakisolatie	n.v.t.
Groendak	n.v.t.
Warmtepomp	n.v.t.
Warmtenet	n.v.t.
Windenergie	n.v.t.
Aquathermie	n.v.t.

Biodiversiteit

Vleermuizen?	n.v.t.
Andere dieren	Er is nestkast voor kerkuilen. Alsook een nestruimte voor een koppel slechtvalken.
Vliegopeningen?	Alle openingen voor kraaien, roeken, kauwen duiven enz. zijn zo veel mogelijk dicht gemaakt. Het nestmateriaal dat zij kunnen aanslepen in de lente is immens en zorgt voor brandgevaar.

Bouwfysische toestand

De laatste grote restauratie dateert van 1996-1998 voor het gebouw en het interieur werd in 2007 nog gerestaureerd. .

Er zijn twee verslagen van Monumentenwacht Provincie Antwerpen beschikbaar zowel voor het interieur als exterieur uit 2022. De bouwfysische toestand van het exterieur is over het algemeen goed, alsook weinig risico op gevolgschade. Dit geldt ook voor het interieur, hetzij de brandveiligheid van het gebouw.

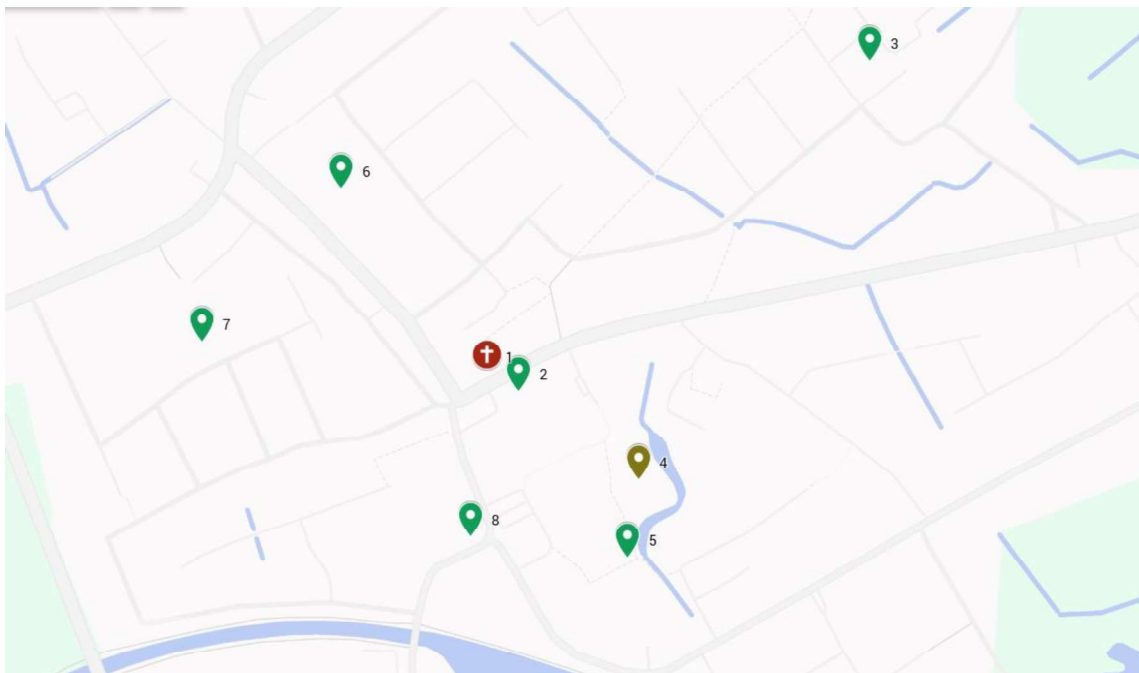
2.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De parochiekerk Sint-Leonardus is een beschermd monument in het centrum van Sint-Lenaarts. Verschillende voorzieningen zijn op wandel- en fietsafstand.

Alle bussen van De Lijn vanuit Brecht die naar het noorden rijden of omgekeerd komen in Sint-Lenaarts, bushalte tegenover de kerk en ook op hoek Dorpsstraat-Hoogstraatsebaan op 500 meter van de kerk. Naast het openbaar vervoer is er voldoende parking voorzien in de nabije en verdere omgeving van de kerk.

1. Parochiekerk Sint-Leonardus
2. Pastorie Sint-Lenaarts
3. Gemeenteschool De Schakel
4. Speelterrein De Schakel
5. Clustering Jeugdhuis, KLJ en Voetbal
6. OC Sint-Lenaarts
7. Daltonschool In 't Groen
8. Vrije Basisschool Sint-Leonardus

De omgeving van Site de Schakel en omgeving kerk in Sint-Lenaarts worden in het speelweefsel plan aangeduid als belangrijke recreatieve en sociale nevenfunctie en hun centrale ligging in het woonweefsel

2.4 Actueel gebruik

<i>soort</i>	<i>aantal aanwezigen</i>	<i>aantal bijeenkomsten</i>
Wekelijkse vieringen	35	52
Vieringen op feestdagen	100-150	/
Uitvaarten	/	2022 – 30 2023 – 27 2024 - 18
Huwelijken	/	2024 – 4
Dopen	/	2025 – 3x in Klein Veerle 2025 – 3x in Sint-Leonardus
Schoolvieringen	/	2
Bezinning Chiro / Kristus Koningviering	/	1
Doopvoorbereidingen	/	6x – Klein Veerle
Ontvangst bedevaarders	/	1x – Sint-Leonardus
Koorrepetities KoSiLe	/	52 (wekelijks van 17:15 tot 17:45 – voor de misviering) Bij gezinsvieringen nog 3x extra in Klein Veerle

In de Sint-Leonarduskerk is er jaarlijks een orgelconcert georganiseerd door de Liefhebbers van het Leonardusorgel. Harmonie Verbroedering organiseert af en toe een concert. Ook verenigingen uit het buitenland organiseren sporadisch een concert in de kerk.

Constant is er een voorziening om kunstobjecten ten toon te stellen, en de "hoeders van het erfgoed van Leonardus" houden regelmatig (2-jarig) een themagerichte tentoonstelling.

Jaarlijks is er de Sint-Leonardusprocessie op Pinkstermaandag die heel druk bezocht wordt.

3. Onze-Lieve-Vrouw van wonderbare medaille in Sint-Lenaarts

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

3.1 Identificatie

Naam: **Onze-Lieve-Vrouw van wonderbare medaille**

Geografische ligging

- **Klein Veerle 95b, 2960 Brecht (Sint-Lenaarts)**
- Provincie: **Antwerpen**

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: **Antwerpen**
- Vicariaat: **Kempen**
- Dekenaat: **Noorderkempen**
- Pastorale Eenheid: **Sint-Franciscus**
- Parochie: **Sint-Leonardus**

Eigenaar: **Kerkfabriek Sint-Leonardus**

Bescherming(en)/vastgesteld

- **N.v.t.**

3.2 Beschrijving

3.1.1 *Cultuurhistorische waarde*

Oorspronkelijk werd de kerk in 1969-1970 gebouwd , de architect was G. Baines uit Antwerpen.

Na 45 jaar waren vooral ramen en deuren dringend aan vervanging toe, sanitaire voorzieningen moesten worden aangepast, de kerk was moeilijk toegankelijk voor gehandicapten, hulpdiensten moesten een eind van de hoofdingang parkeren e.d..

Met haar omzendbrief BB 2014/2 van 29 maart 2014 kende de Vlaamse Overheid subsidies toe voor niet-beschermd gebouwen van de eredienst, hiervan hebben we dankbaar gebruik gemaakt.

De gemeente Brecht heeft ook voor belangrijke financiële steun gezorgd. We konden beroep doen op de VITO-school van Hoogstraten voor de nodige ruwbouwwerken en afwerking van stukadoren, plaatsing vloeren e.d..

Dank zij de inzet van de VITO-leraars en -leerlingen, de subsidies van de Vlaamse Overheid en de gemeente Brecht konden de renovatie-en aanpassingswerken worden gerealiseerd. Om de uitgaven zo laag mogelijk te houden kon de kerkraad naast haar eigen inzet ook beroep doen op parochiale vrijwilligers.

De kerk gedeeltelijk vernieuwen en splitsen in een kleinere en een grotere ruimte drong zich op zodat alle diensten konden blijven doorgaan tijdens de verbouwingen en een opleverdatum moest vooraf niet worden vastgelegd. Een kleinere ruimte voor de wekelijkse vieringen is bovendien energiezuiniger.

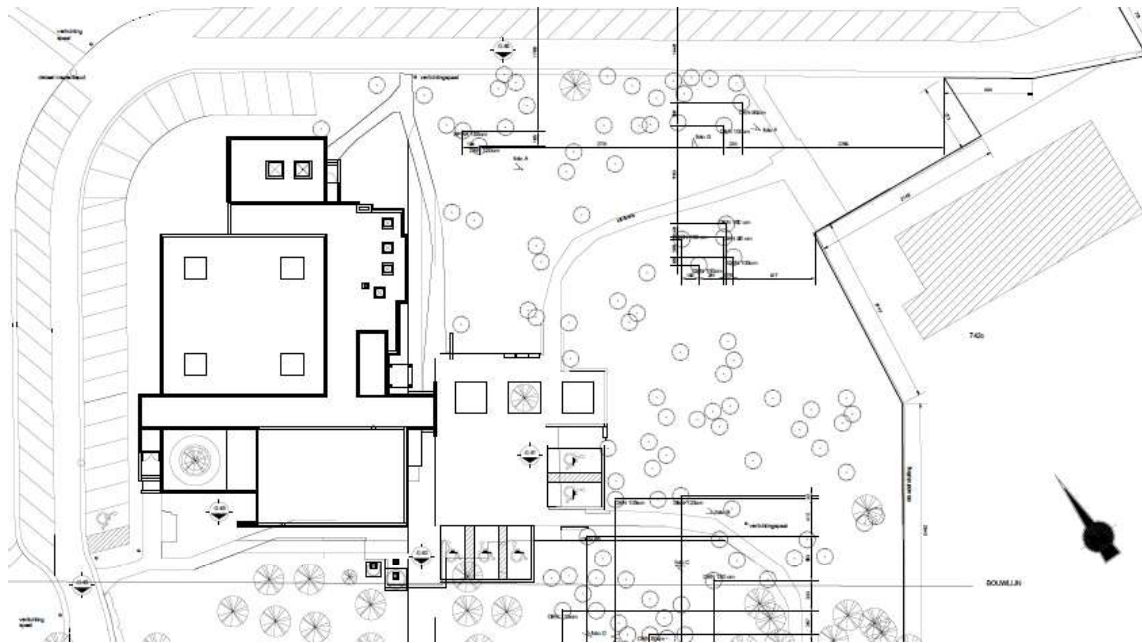
Naast de ruimte Emmaüs is een parking vooral bestemd voor gehandicapten aangelegd. Deze toegang was ook nodig omdat hulpdiensten in het verleden niet tot bij de ingang van de kerk konden rijden.

In juli 2017 zijn de werken voorlopig opgeleverd.

Het oorspronkelijk gebouw heeft de naam “Olijfboom” gekregen en het nieuwe gebouw noemt Emmaüs.

3.1.2 Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

Oppervlakte	3 lokalen *Olijfboom 21 x 24 m (kerkruimte 18 x 18 m) *Emmaüs 13 x 11 m *Klein zaaltje 9 x 4 m
Vrije hoogte	*Olijfboom 5 m *Emmaüs 4 m *Klein zaaltje 3 m
Zitplaatsen	*Olijfboom 250 *Emmaüs 100 *Klein zaaltje 30

Voorzieningen

Sanitair	*Aanwezig ingang gebouw
Verwarming	*Olijfboom: met warme lucht via kanaal tegen plafond. Warmtebron brander op gas. *Emmaüs: met warmtepomp lucht/lucht *Klein zaaltje: elektriciteit
Verlichting	*Olijfboom: TL – buislampen *Emmaüs: Led – verlichting *Klein zaaltje: Led -verlichting
Keukenvoorzieningen	*Olijfboom: Toog met spoelbak en koelkast *Emmaüs: Toog met spoelbak en koelkast *Klein zaaltje: niet aanwezig
Audiosysteem	*Olijfboom: aanwezig

	*Emmaüs: aanwezig *Klein zaaltje: niet aanwezig
Beeldscherm(en)	*Olijfboom: beamer *Emmaüs: beamer
Rolstoeltoegankelijkheid	Het gebouw is rolstoeltoegankelijk over de volledige oppervlakte
Diefstal- en brandbeveiliging	Inbraak- en diefstalbeveiliging is niet aanwezig Brandalarm is aanwezig, er zijn poederblussers aanwezig die regelmatig worden gekeurd.
Bliksembeveiliging	n.v.t.
Gsm-operatoren	Wifi aanwezig

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	n.v.t.
Regenwateropvang	Aanwezig en wordt gebruikt voor de spoeling van de toiletten
Dakisolatie	aanwezig
Groendak	n.v.t.
Warmtepomp	*Emmaüs : Aanwezig
Warmtenet	n.v.t.
Windenergie	n.v.t.
Aquathermie	n.v.t.

Biodiversiteit

Vleermuizen?	n.v.t.
Andere dieren	n.v.t.
Vliegopeningen?	n.v.t.

Bouwfysische toestand

De aanpassingswerken naar multifunctioneel gebruik dateren van 2017, bouw van Emmaüs. Nadien is het volledige dak van het gebouw verder geïsoleerd.

De vloer van Olijfboom moet de komende periode vervangen worden. De vloerbedekking “Tapis plein” is nog de eerste vloer. Wij denken aan gietbeton, ook de akoestiek zal dan moeten bekeken worden.

3.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

De Onze-Lieve-Vrouw van wonderbare medaille bevindt zich in het gehucht Klein Veerle. Rond de kerk bevindt zich een zeer ruime parking. Verder zijn er weinig voorzieningen aanwezig op de site. Er is vlakbij een bushalte.

1. Onze Lieve Vrouw van wonderbare medaille
2. Natuurgebied: Kooldries - Hoofsweer

3.4 Actueel gebruik

Zie 2.4 actueel (liturgisch) gebruik Sint-Leonardus.

Verder vinden er verschillende nevenactiviteiten plaats op de site van deze kerk. Ferm, Samana, Landelijke Gilde, KoSiLe, De Kar, Okra en een tafeltennis vereniging gebruiken er sporadisch of op regelmatige basis lokalen.

4. Sint-Willibrordus in Overbroek

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

4.1 Identificatie

Naam: Sint-Willibrordus

Geografische ligging

- **Sint Willebrordusstraat 14, 2960 Brecht (Overbroek)**
- **Provincie: Antwerpen**

Plaats in kerkelijke structuur

- **Bisdom: Antwerpen**
- **Vicariaat: Kempen**
- **Dekenaat: Noorderkempen**
- **Pastorale Eenheid: Heilige Veronica**
- **Parochie: Sint-Willibrordus**

Eigenaar: Schip: Kerkfabriek Sint-Willibrordus, kerktoren: gemeente Brecht

Bescherming(en)/vastgesteld

- **Vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 29 maart 2019⁶**

⁶ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Parochiekerk Sint-Willibrordus [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/12861> (geraadpleegd op 18 februari 2025).

4.2 Beschrijving

4.2.1 Cultuurhistorische waarde

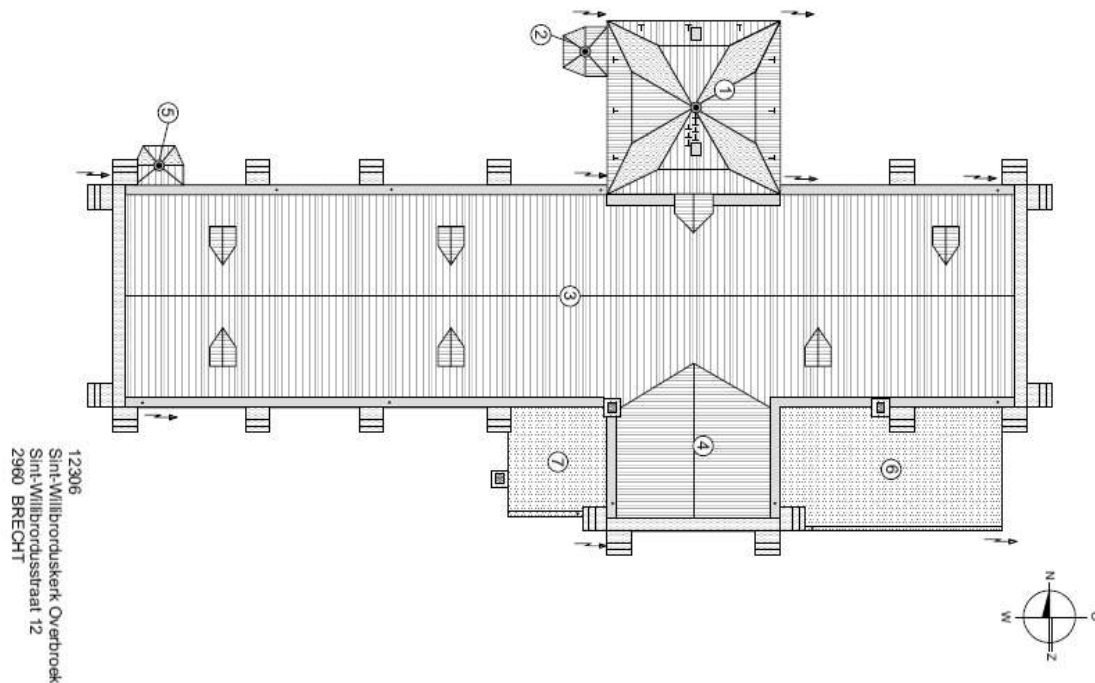
Algemeen

'Neogotische kerk opgericht in 1890-91 naar ontwerp van architect Louis Gife, herstel van de oorlogsschade in 1946-50 naar ontwerp van architect Emiel Verschueren.

Eénbeukige kerk van drie traveeën, met kruisbeuk van één travee, recht afgesloten koor van twee traveeën en toren onder ingesnoerde naaldspits boven noordelijke kruisarm. Bakstenen kerk onder zadeldaken (leien) gemarkeerd door versneden steunberen en speklagen; gedrukte spitsboogvormige muuropeningen. Binnenin, bakstenen muren met speklagen, kruisribgewelven laatstgenoemde in koor opgevangen door natuurstenen halfzuilen met koolbladkapiteel. Neogotisch meubilair en glasramen.⁷

4.2.2 Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

Oppervlakte	260m ²
Vrije hoogte	9m
Zitplaatsen	200

⁷ Ibidem.

Voorzieningen

Sanitair	n.v.t.
Verwarming	verwarming op gas, luchtverwarming, 17 jaar oud, onderhouden
Verlichting	meestal ledverlichting, maar de hoofdverlichting zijn nog gasontladingslampen
Keukenvoorzieningen	n.v.t.
Audiosysteem	aanwezig en in orde
Beeldscherm(en)	n.v.t.
Rolstoeltoegankelijkheid	niet aanwezig, enkel schuine plank voor inkom is beschikbaar
Diefstal- en brandbeveiliging	branddetectiesysteem aanwezig (visuele detectoren en temperatuursensors)
Bliksembeveiliging	aanwezig
Gsm-operatoren	aanwezig

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	n.v.t.
Regenwateropvang	n.v.t.
Dakisolatie	n.v.t.
Groendak	n.v.t.
Warmtepomp	n.v.t.
Warmtenet	n.v.t.
Windenergie	n.v.t.
Aquathermie	n.v.t.

Biodiversiteit

Vleermuizen?	n.v.t.
Andere dieren	aanwezig, nl. kerkuilen
Vliegopeningen?	n.v.t.

Bouwfysische toestand

Het laatste verslag van Monumentenwacht Provincie Antwerpen dateert uit 2020. Hierbij werd de toestand van het gebouw als redelijk omschreven. De laatste jaren werd het gebouw goed onderhouden en instandhoudingswerken uitgevoerd.

4.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

De Sint-Willibrorduskerk bevindt zich in het gehucht Overbroek. Er is een zeer ruime parking aanwezig naast de kerk. Het bijgelegen pleintje is eveneens voorzien van groen en rustbanken. De locatie is beperkt bereikbaar via openbaar vervoer. In de nabijheid zijn er

1. Sint-Willibrorduskerk met naastgelegen begraafplaats
2. KLJ-Overbroek
3. V.Z.W. OZCS Noord-Kempen
4. Klavertje Drie Overbroek
5. Speelterrein Meisjesschool
6. Speelterrein Oude Pastorij

7. Parochiezaaltje
8. Voormalige pastorie

4.4 Actueel gebruik

Het huidige kerkgebouw wordt uitsluitend gebruikt voor erediensten.

4.4.1 Toediening van sacramenten

Doopsel	6
Eerste communie	8
Vormsel	4
Huwelijken	1
Uitvaarten	1

4.4.2 Aantal vieringen

Januari	4
Februari	4
Maart	4
April	3
Mei	2
Juni	2
Juli	2
Augustus	3
September	2
Oktober	2
November	4
December	4

5. Heilige Man Job in Sint-Job-in-‘t-Goor

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

5.1 Identificatie

Naam: **Heilige Man Job**

Geografische ligging

- **Kerklei 46, 2960 Brecht (Sint-Job-in-'t-Goor)**
- Provincie: **Antwerpen**

Plaats in kerkelijke structuur

- Bisdom: **Antwerpen**
- Vicariaat: **Kempen**
- Dekenaat: **Noorderkempen**
- Pastorale Eenheid **Heilige Veronica**
- Parochie: **Heilige Man Job**

Eigenaar: **Schip: Kerkfabriek Heilige-Man Job, kerktoren: gemeente Brecht.**

Bescherming(en)/vastgesteld

- **Vastgesteld bouwkundig erfgoed sinds 29 maart 2019⁸**

⁸ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Parochiekerk Sint-Job* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/12877> (geraadpleegd op 18 februari 2025).

5.2 Beschrijving

5.2.1

Cultuurhistorische

waarde

Algemeen

Omgeven door resten van het oude kerkhof, onder meer ijzeren kruisen. De oorspronkelijke kerk dateerde van de 16de eeuw: koor en transept van 1523-24, middenbeuk van 1511-27; vergroot met twee zijbeuken naar ontwerp van Eugeen Gifé in 1863. Zwaar beschadigd in 1944, restauratie en nieuwe westtoren van 1947 naar ontwerp van architect Eduard Van Ballaer. Gerestaureerde gotische kruiskerk met schip van drie traveeën; koor van twee traveeën en driezijdige sluiting, moderne ingebouwde westtoren (1947). Baksteenbouw onder leien zadeldaken; versneden steunberen, doorlopend kordon en gotische twee- of meerlichten. In koormuur: geometrische figuren in gesinterde steen.

Meubilair

“Bep leisterd en beschilderd interieur met spitsbogen op zuilen met ronde geprofileerde kapitelen en polygonale zwart beschilderde sokkels van arduin Tongewelf met stucwerk: pseudocaissons, sleutels met bloemmotieven.

Beeldhouwwerk: in noordelijke transeptarm: Sint-Joris bevecht de draak, gepolychromeerd hout uit de tweede helft van de 17de eeuw of eerste helft van de 18de eeuw; in zuidelijke transeptarm: Heilige Rochus van Montpellier, gepolychromeerd hout, te dateren midden 18de eeuw. Eveneens in transeptarmen: portiekaltaren, respectievelijk toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw (circa 1760-1770) en Sint-Job. Eiken biechtstoelen uit midden 18de eeuw in transeptsluitingen. Doorlopende 18de-eeuwse eiken lambrisering in heel de kerk. Eiken preekstoel in rococostijl (circa 1760-1770) met onder de knip een allegorische voorstelling van het Geloof.

Arduinen doopvont uit de 15de eeuw, koperen deksel uit de 19de eeuw. Tegen noordoostelijke transeptarmen: calvarie volgens chronogram gedateerd 1775.”⁹

⁹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Parochiekerk Sint-Job [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/12877> (geraadpleegd op 3 maart 2025).

5.2.2 Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

Oppervlakte	ca. 350 m ²
Vrije hoogte	verschillende hoogtes
Zitplaatsen	200 middenschip 50 zijbeuken

Voorzieningen

Sanitair	toilet met lavabo, niet toegankelijk voor mindervaliden
Verwarming	gasbrander, geïnstalleerd in 2019
Verlichting	TL-lampen
Keukenvoorzieningen	n.v.t.
Audiosysteem	aanwezig
Beeldscherm(en)	n.v.t.
Rolstoeltoegankelijkheid	het gebouw is rolstoeltoegankelijk, behalve het hoogkoor
Diefstal- en brandbeveiliging	n.v.t.
Bliksembeveiliging	aanwezig
Gsm-operatoren	n.v.t.

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen (optioneel)

Zonnepanelen (en batterijen)	n.v.t.
Regenwateropvang	n.v.t.
Dakisolatie	n.v.t.
Groendak	n.v.t.
Warmtepomp	n.v.t.
Warmtenet	n.v.t.
Windenergie	n.v.t.
Aquathermie	n.v.t.

Biodiversiteit

Vleermuizen?	n.v.t.
Andere dieren	n.v.t.
Vliegopeningen?	n.v.t.

Bouwfysische toestand

Het laatste verslag van Monumentenwacht Provincie Antwerpen dateert van 2009 en bracht diverse gebreken aan het licht. Verschillende noodzakelijke ingrepen werden daarom uitgevoerd. De bouwfysische toestand van het gebouw is zeer goed. De laatste belangrijke werken werden recent uitgevoerd, met name de schilderwerken en installatie van de gasketel.

5.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De Heilige Man Job kerk bevindt zich in centrum Sint-Job-in-'t-Goor met veel verschillende voorzieningen in haar nabijheid. Er is vlakbij een parking t.h.v. de Keyzershoeve, de begraafplaats en een beperkt aantal plaatsen t.h.v. de Kerklei. Een bushalte is tevens beschikbaar.

1. Heilige Man Job kerk
2. Sint-Raphael
3. Goorhof en Lindenboom

4. Chiro Sint-Job
5. Administratief centrum & bibliotheek
6. Pastorij, Welzijnsschakel en parochiaal centrum
7. Clara Fey & Christus Koning
8. Natuurgebied De Poppelaer
9. Begraafplaats Sint-Job-in-'t-Goor

5.4 Actueel gebruik

Omdat de geloofsgemeenschappen van Sint-Job-in-'t-Goor zowel het kerkgebouw van Heilige Man Job en Onze Lieve Vrouw van Lourdes samen gebruiken wordt verwezen naar hoofdstuk 6.4 .

6. Onze Lieve Vrouw van Lourdes in Sint-Job-in-'t-Goor

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

6.2 Beschrijving

6.2.1 *Cultuurhistorische waarde*

Moderne kerk, ontworpen door architect Paul Meekels, gerenommeerd naoorlogs architect, in functie van de nieuwe visie op liturgie die tijdens het Tweede Vaticaans Concilie vorm kreeg.

De kerk werd gewijd op 29 maart 1969. Omwille van de bekendheid van de architect en de moderne vormgeving wordt het gebouw nog steeds als studiemateriaal genomen voor de studenten architectuur aan de hogescholen en universiteiten.

De buitenmuren werden opgetrokken uit rode baksteen. Voor de ingang is er een luifel met daarboven een stelling in beton, met daarin de bronzen klok en daarboven een groot metalen kruis. Het ganse gebouw is ommuurd, ook de voortuin, waardoor deze de sereniteit van een kloostertuin oproept.

Ook binnenin heeft de kerk een lage, eenvoudige constructie en een sobere aankleding. De binnenmuren van de gebedsruimte bestaan uit wit geschilderde baksteen. In de revolutionaire vormgeving en de wisselwerking tussen materie en licht is de bewondering van Paul Meekels voor Le Corbusier duidelijk merkbaar.

Een stalen constructie draagt het volledige dak. Door de glazen wanden kijkt men aan weerszijden uit op een kleine binnentuin. Het licht dat door het glas van de dakkoepel en de grote zijramen valt, geeft een speels accent aan het sobere geheel, waarin het altaar als middelpunt van het kerkgebeuren dadelijk in het oog springt. Het zicht van de kerkganger wordt niet gehinderd door pilaren. De vloer bestaat uit antracietkleurig vasttapijt.

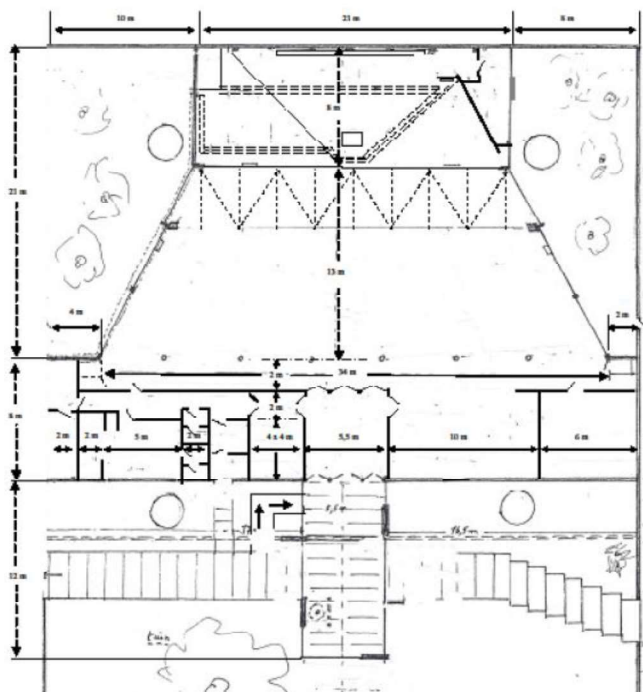
In de kerk zijn enkele belangrijke kunstwerken aanwezig. Vooraan rechts, tegen de witte muur, vinden we een eenvoudig zwart kruis. Het witte marmeren altaar staat in het volle licht. De doopvont, de lezenaar, het tabernakel, de kandelaars op het altaar en voor de paaskaars, en het wijwatervat zijn alle vervaardigd uit edelstaal en werden evenals het witte marmeren altaar naar een uniek ontwerp van Paul Meekels zelf gemaakt. Ook de deuren van de vroegere biechtstoelen werden naar zijn tekening vervaardigd.

Tegen de muur achter het altaar hangt een monumentaal schilderij, bestaande uit 5 panelen die ingewerkt werden tussen de steunmuren. Dit werk van Hilde Stallaert werd speciaal voor deze kerk ontworpen en past qua thematiek en vormgeving volledig in het interieur.

In de buitenmuur is een basreliëf van Onze-Lieve-Vrouw ingewerkt, restant van het vroegere klooster van de zusters Franciscanessen. Het is een werk van beeldhouwer Lode Vleeshouwers (1900-1964).

6.2.2 Gebouw en architecturale mogelijkheden

Oppervlakte

Oppervlakte	ca. 500m ²
Vrije hoogte	
Zitplaatsen	508 zitplaatsen, plaats voor 700 personen

Voorzieningen

Sanitair	3 toiletten, waarvan één mindervalide
Verwarming	2 gasbranders die warme lucht blazen, geïnstalleerd in 2006.
Verlichting	TL en LED-verlichting
Keukenvoorzieningen	gootsteen met warm water
Audiosysteem	vaste installatie, bediening vanop 3 plaatsen
Beeldscherm(en)	n.v.t.
Rolstoeltoegankelijkheid	volledig rolstoeltoegankelijk, behalve het koorgedeelte
Diefstal- en brandbeveiliging	n.v.t.
Bliksembeveiliging	n.v.t.
Gsm-operatoren	n.v.t.

Duurzaamheid: gebeurde ingrepen en kansen

Zonnepanelen (en batterijen)	n.v.t.
Regenwateropvang	n.v.t.
Dakisolatie	gedeeltelijk
Groendak	n.v.t.

Warmtepomp	n.v.t.
Warmtenet	n.v.t.
Windenergie	n.v.t.
Aquathermie	n.v.t.

Biodiversiteit

Vleermuizen?	n.v.t.
Andere dieren	kleine knaagdieren in de berging
Vliegopeningen?	allemaal gesloten.

Bouwfysische toestand

De algemene bouwfysische toestand van het kerkgebouw is goed.

Omwille van veiligheidsredenen en energiebesparing moeten de schuiframen en andere ramen in de kerkruijnte (nu nog in enkel glas) in deze legislatuur vervangen worden door openslaande deuren met dubbele beglazing. De elektrische leidingen werden reeds gedeeltelijk vervangen en aangepast aan de huidige normeringen. De verouderde geluidsinstallatie werd in 2018 vervangen.

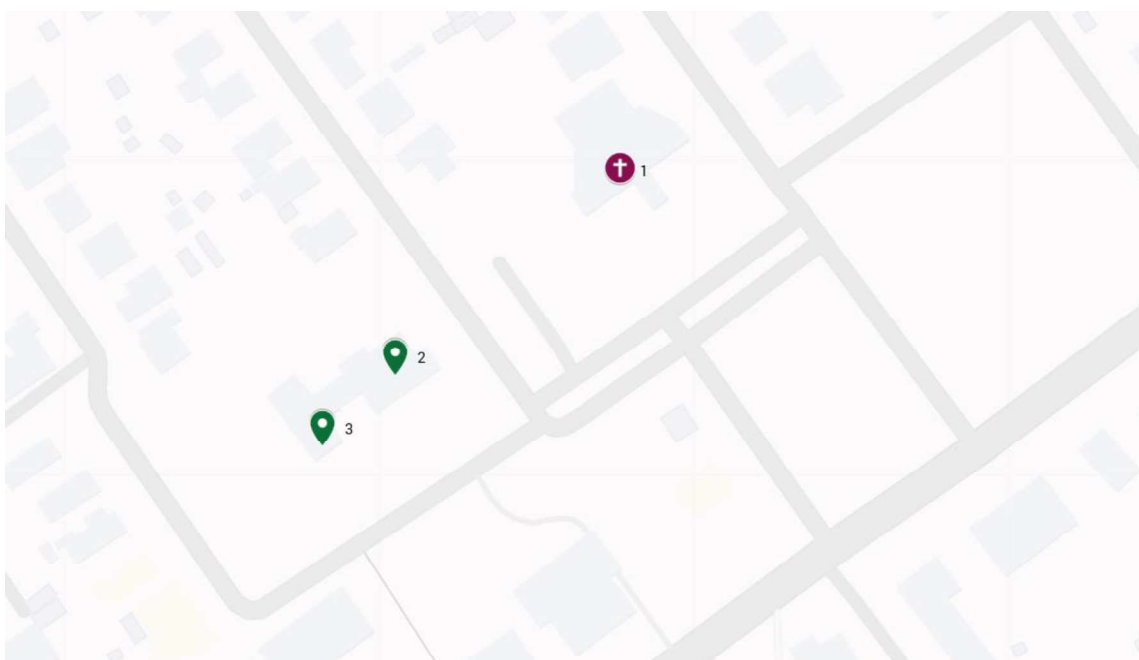
6.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De kerk bevindt zich in de omgeving van Lochtenberg. Aan het plein vlak voor het kerkgebouw bevindt zich een bushalte van De Lijn voor verbindingen richting Antwerpen, Schilde, Wijnegem, Hoogstraten.

Verder is er in de directe omgeving van het kerkgebouw parkeerruimte voor meer dan 100 wagens. De eigen parking bestaat uit 60 plaatsen, in de omgeving zijn er nog 40 aanvullende plaatsen. Tevens is er een overdekte fietsenstalling.

1. Kerkgebouw Onze Lieve Vrouw van Lourdes
2. Wijksschool
3. Bijenkorf

6.4 Actueel gebruik

Onderstaande informatie geeft een overzicht van de verschillende activiteiten, het aantal aanwezigen per bijeenkomst, en de totale jaarlijkse opkomst, ter verantwoording van het actuele gebruik van de kerkrumten en functie te Sint-Job-in-'t-Goor.

6.4.1 Overzicht van activiteiten en vieringen

6.4.1.1 Toediening van sacramenten op per jaar

Doopsel	26
Eerste communie	37
Vormsel	29
Huwelijken	2
Uitvaarten	21

6.4.1.2 Aanwezigheden per activiteit op per jaar

<i>soort</i>	<i>aantal aanwezigen</i>	<i>aantal bijeenkomsten</i>
Gewone weekendvieringen	25-30	28
Vieringen op feestdagen	50-125	7
Gezinsvieringen	70-120	6
Vieringen rond eerste communie en/of vormsel	70-120	8
Speciale vieringen	30-100	7
Eerste communieviering	450	1
Vormselviering	400	1
Doopvieringen	50-150	6
Huwelijksvieringen:	50-100	2
Uitvaarten	60-300	21
Projectvieringen	70-120	12
Schoolvieringen	450	4
Chiroviering	250	1
Catecheseactiviteiten eerste communie en vormsel	40-80	10
Ouderavonden eerste communie en vormsel	35	5
Vormingsavonden	60	1
Opendeur	300	1
Niet-pastorale initiatieven	200-500	2

6.4.1.3 Berekening van het totale aantal aanwezigen per jaar

<i>soort</i>	<i>minimum aantal aanwezigen per jaar</i>	<i>maximum aantal aanwezigen per jaar</i>
Gewone weekendvieringen	700	840
Vieringen op feestdagen	350	875

Gezinsvieringen	420	720
Vieringen rond eerste communie en/of vormsel	560	960
Speciale vieringen	210	700
Eerstecomunieviering	450	450
Vormselviering	400	400
Doopvieringen	300	900
Projectvieringen	840	1440
Schoolvieringen	1800	1800
Chiroviering	250	250
Catechese activiteiten eerste communie en vormsel	400	800
Ouderavonden eerste communie en vormsel	175	175
Vormingsavonden	60	60
Niet-pastorale initiatieven	400	1000
Huwelijken	100	200
Uitvaarten	1260	6300
Opendeur	300	300

NAAR EEN TOEKOMSTVISIE

1. Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Onderstaande tabel bevat de zes kerken op het grondgebied van Brecht met hun statuut en beperkte toekomst visie. In onderstaand hoofdstuk worden de toekomstvisies van de verschillende kerken verder toegelicht. Een eerste belangrijke opmerking bij het interpreteren van deze tabel is de opdeling van het grondgebied in twee aparte pastorale eenheden. Hierdoor zijn er voor de statuten nuanceverschillen. En een tweede gevolg is dat de opdeling van de verschillende toekomstvisies de kerken in Brecht en Sint-Lenaarts bundelt, Overbroek apart beschrijft en ook de twee parochies in Sint-Job-in-'t-Goor samen bekijkt. Verder: wanneer er in dit kader wordt gesproken over neven- en/of herbestemming van het kerkgebouw impliceert dit in het geval van een nevenbestemming, herverdeling van de ruimte.

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie	PE
Brecht - Brecht	Sint-Michiel	C* – nadenken tegen het einde van deze legislatuur zal uitwijzen of er voor dit kerkgebouw ingezet wordt op een valorisatie of het een neven en/of herbestemming zal kennen.	Sint-Francisus
Sint-Lenaarts, Brecht	Sint-Leonardus	C* – nadenken tegen het einde van deze legislatuur zal uitwijzen of er voor dit kerkgebouw ingezet wordt op een valorisatie of het een neven en/of herbestemming zal kennen	Sint-Francisus
Sint-Lenaarts (Veerle), Brecht	Onze-Lieve-Vrouw van wonderbare medaille	B – onderzoek binnen deze legislatuur voor een neven en/of herbestemming van het kerkgebouw	Sint-Francisus
Overbroek, Brecht	Sint-Willibrordus	B – onderzoek binnen deze legislatuur voor een neven en/of herbestemming van het kerkgebouw	Heilige Veronica
Sint-Job-in-'t-Goor, Brecht	Heilige Man Job	C – nadenken tegen het einde van deze legislatuur zal uitwijzen of er voor dit kerkgebouw ingezet wordt op een valorisatie of het een neven en/of herbestemming zal kennen	Heilige Veronica
Sint-Job-in-'t-Goor (Lochtenberg), Brecht	Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes	A – valorisatie van het kerkgebouw	Heilige Veronica

*Indien er voor één van deze kerken wordt gekozen voor een neven- en/of herbestemming wordt er automatisch een A-statuuut gegeven aan het andere kerkgebouw.

1.1 Brecht & Sint-Lenaarts

1.1.1 Algemeen

Het invoegingsproces van de parochies van Brecht en Sint-Lenaarts in het nieuwe samenwerkingsverband van pastorale eenheid Sint-Franciscus heeft vanaf juni 2024 geleid tot een fijne kennismaking. De mogelijkheden en de moeilijkheden van de pastorale werkingen binnen dit nieuwe samenwerkingsverband werden onder de loep genomen. De drie kerkgebouwen bewijzen nog steeds hun relevantie voor de pastorale en gemeenschapsstichtende werking van de respectievelijke parochiegemeenschappen. Door de beperkte verjonging van kerngroepen en werkgroepen en een eerder beperkt aanbod van vernieuwende initiatieven is een duurzame toekomst nog niet verzekerd. Verjonging en versterking van werkgroepen en vernieuwing van pastorale initiatieven zullen van cruciaal belang zijn voor de vitaliteit van de parochiegemeenschappen en het pastorale gebruik van de kerkgebouwen op middellange termijn. Ernstige gesprekken over vernieuwende pastorale initiatieven en over het huidige en toekomstige gebruik van de respectievelijke kerkgebouwen dienen nog gevoerd te worden. Ondersteuning door de pastorale eenheid Sint-Franciscus, het dekenaat Noorderkempen en/of het vicariaat Kempen gaat hierbij van dienst kunnen zijn.

1.1.2 Sint-Michiël Brecht – *C-statuut*

In de Sint-Michiëlskerk van Brecht wordt maandelijks een eucharistie en wekelijkse een woord- en communiedienst gevierd. Sacramenten van eucharistie, huwelijk, doopsel, eerste communie en vormsel blijven luisterrijk tot hun recht komen in het goed onderhouden en verzorgde kerkinterieur. Het aantal vieringen en de aantallen deelnemers gaan tot op heden globaal genomen in dalende lijn.

Gezien het moeilijk in te schatten is hoe de respons gaat zijn op de impulsen tot verjonging en vernieuwing en tot verbinding met parochieoverstijgende initiatieven van pastorale eenheid Sint-Franciscus is een onmiddellijke valorisatie niet evident. Gezien de langzaam groeiende openheid naar buurparochies en samenwerkingsverbanden binnen de pastorale eenheid maakt een nieuw toekomstperspectief voor de pastorale werking van de parochie en een bestendige pastorale functie van het kerkgebouw een goede kans. Dit zal verder moeten blijken op een vijfde zondag, waarop de brug gemaakt wordt met de zondagskerk in Hoogstraten, op de parochieoverstijgende Franciscusdag en andere verbindende netwerkinitiatieven van pastorale eenheid Sint-Franciscus. Met de nodige voorzichtigheid mag gesteld worden dat dit kerkgebouw voldoende potentieel bezit voor een bestemming van de pastorale activiteiten. Dankzij de inbedding in de nieuwe pastorale eenheid Sint-Franciscus en de goede verstandhouding met het beleidsteam van deze pastorale eenheid groeit het potentieel voor gezamenlijke pastorale initiatieven. De recente jubelavond “Pelgrims van hoop” in januari 2025 was een mooi vernieuwend initiatief dat met 80 deelnemers als een succes werd ervaren en voor nieuw enthousiasme zorgde.

De mogelijkheden en het potentieel gebruik van de kerk verdienen verder onderzoek. De vernieuwing en verjonging, die langzaam maar zeker wortel zou kunnen schieten, dient bestendig te worden om naar valorisatie (A-statuut) te kunnen gaan.

1.1.3 Sint-Leonardus Sint-Lenaarts – *C-statuut*

De ‘kathedraal van de heide’, zoals deze bedevaartkerk genoemd wordt, heeft een bijzondere cultuurhistorische en cultische waarde. De verbinding in een netwerk van Sint-Leonarduskerken en de sterke verbondenheid met de moederkerk Saint-Léonard-de-Noblat in Frankrijk versterkt de fierheid van de parochianen, de kerkraadsleden en de ‘Vrienden van Leonardus’. De Sint-Leonardusprocessie vindt hier haar startpunt en haar aankomst. Gezien de relatief jonge vriendengroep, die de organisatie van de processie in handen heeft, haar sterke band met de plaatselijke verenigingen en scholen, en de

netwerking met de andere processies van de Noorderkempen is de toekomst van dit parochiegebeuren vrij duurzaam verzekerd.

In de Sint-Leonarduskerk wordt maandelijks een eucharistie en wekelijkse een woord- en communiedienst gevierd. Sacramenten van eucharistie, huwelijk, doopsel, eerste communie en vormsel blijven luisterrijk tot hun recht komen in het goed onderhouden en verzorgde kerkinterieur. Het aantal vieringen en de aantallen deelnemers gaan tot op heden globaal genomen in dalende lijn.

Gezien het moeilijk in te schatten is hoe de respons gaat zijn op de impulsen tot verjonging en vernieuwing en tot verbinding met parochieoverstijgende initiatieven van de pastorale eenheid is een onmiddellijke valorisatie niet meteen evident. Gezien de openheid naar buurparochies en de nieuwe samenwerkingsverbanden binnen en buiten de pastorale eenheid behoort een nieuw toekomstperspectief voor de pastorale werking van de parochie en een bestendige pastorale functie van het kerkgebouw heel sterk tot de mogelijkheden. Dit zal verder moeten blijken op een vijfde zondag, waarop de brug gemaakt wordt met de zondagskerk in Hoogstraten, op de parochieoverstijgende Franciscusdag en andere verbindende netwerkinitiatieven van pastorale eenheid Sint-Franciscus. Met enige voorzichtigheid mag gesteld worden dat dit kerkgebouw een sterk potentieel bezit voor een bestemming en zelfs uitbreiding van de pastorale initiatieven. Dankzij de inbedding in de nieuwe pastorale eenheid Sint-Franciscus en de goede verstandhouding met het beleidsteam van deze pastorale eenheid groeit het potentieel voor gezamenlijke pastorale initiatieven. De recente Franciscusdag in oktober 2024 was een mooi vernieuwend initiatief voor de parochianen die zowel gastheer voor de pastorale eenheid waren als te gast waren in de grotere gemeenschapsviering in de Sint-Katharinakerk en op de aperitiefontmoeting in zaal Pax te Hoogstraten.

De mogelijkheden en het potentieel gebruik van de Sint-Leonarduskerk verdienen verder onderzoek. De vernieuwing en de verjonging, die reëel kans maken en reeds ingezet zijn, dienen bestendig te worden om naar valorisatie (A-statuu) te kunnen gaan.

1.1.4 Onze Lieve Vrouw van wonderbaarlijke medaille – B-statuu

Deze moderne kerk telt twee ruimtes waarin wel eens gevierd wordt: de grotere kapel 'Olijfboom' met zitplaatsen voor een 200-tal bezoekers en de kleinere zaal 'Emmaüs' met ruimte voor 100 zitplaatsen. Op pastoraal vlak vinden in de kerk jaarlijks een viertal gezinsvieringen plaats en een aantal uitvaardiensten. Na een viering in de grote kapel kan nadien gebruik gemaakt worden van de kleinere zaal Emmaüs, die kan gebruikt worden als cafetaria of receptieruimte.

Beide kerkrumten kunnen omgebouwd worden voor meervoudig gebruik. De grote kapel biedt ook een podium met lichtinstallatie voor opvoeringen, concerten, theaterstukken of tentoonstellingen. De kleine Emmaüszaal biedt ruimte voor vergaderingen, koorrepetities, koffietafels, tentoonstellingen, intiemere opvoeringen of concerten. Ze is minder afgestemd op liturgische vieringen.

Gezien het meervoudig en veelvuldig gebruik dient overleg te volgen over het kerkelijk karakter van het gebruik van de grote Olijfboomkapel om nog van een gewijde ruimte of kapel te kunnen spreken. Wil het kerkelijk karakter van de Olijfboomkapel behouden blijven, zullen de hoofdactiviteiten in deze kapel ook van kerkelijke aard moeten zijn. Zo niet, komt deze kerk in aanmerking voor herbesteding.

1.2 Overbroek

Pastorale visie Sint-Willibrordus

Deze kerk moet niet voor liturgische activiteiten bewaard worden. De plaatselijke kerngroep van de parochie Sint Willibrordus Overbroek heeft beslist om tot 31 mei 2026 vieringen in de kerk te organiseren. Er zal dus een herbestemmingsonderzoek opgestart moeten worden.

1.3 Sint-Job-in-'t-Goor

1.3.1 Algemeen

Het overleg tussen de kerkraden en de leden van de parochiekernen heeft geleid tot een zeer gelijklopende visie op de toekomst van onze kerkgebouwen. Het veelvuldige gebruik van de twee kerkgebouwen toont aan dat ze een belangrijke rol spelen in de gemeenschap en moedigt aan om voor iedereen in Sint-Job-in-'t-Goor lokale dienstverlenende parochiekernen te blijven. De Pastorale Eenheid Heilige Veronica wil het huidige aanbod van liturgische vieringen en pastoraal werk voor de gemeenschap bestendigen en uitbreiden, zoekend naar een meer toekomstige invulling die dicht aansluit bij de spirituele zoektocht van velen in de lokale gemeenschap. Deze visie is tot stand gekomen door intensieve gesprekken met de plaatselijke kerkgemeenschap.

1.3.2 Onze Lieve Vrouw van Lourdes – A statuut

Kerk Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes is het grootste kerkgebouw in de omgeving, met een capaciteit tot 700 personen. Dit kerkgebouw wordt veelvuldig gebruikt voor erediensten en bijhorende activiteiten, waaronder uitvaarten, huwelijken, doopvieringen, en vieringen rond de sacramenten zoals eerste communie en vormsel. Het aantal inschrijvingen voor eerste communie en vormsel stijgt jaarlijks, wat de noodzaak van dit grote kerkgebouw onderstreept.

Daarnaast worden in deze kerk ook andere grote activiteiten georganiseerd, zoals schoolvieringen, Chirovieringen, en parochiale benefietacties, die vaak meer dan 400 deelnemers trekken. De kerk dient ook als inzamelplaats voor hulpgoederen en als ontmoetingsplaats voor de gemeenschap.

Gezien het veelvuldige gebruik en de belangrijke rol die Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes speelt in de gemeenschap, kiest de Pastorale Eenheid voor een A-statuut voor deze kerk. Hierdoor kunnen de nodige investeringen doorgaan en kan de kerk optimaal blijven worden gebruikt voor liturgische en pastorale activiteiten. Een B- of C-statuut is hierdoor uitgesloten voor de komende legislatuur.

1.3.3 Heilige Man Job – C- statuut

Heilige Man Job heeft een capaciteit van 260 vaste zitplaatsen, mogelijk aan te vullen met 40 vouwstoelen. Dit kerkgebouw wordt eveneens gebruikt voor erediensten en bijhorende activiteiten, maar in mindere mate dan Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes. De kerk wordt ook gebruikt voor bepaalde activiteiten van het MPI Clara Fey, zoals de eerstecomunieviering en de vormselviering.

Gezien de lagere opkomst bij de weekendvieringen en de beperkte capaciteit van de kerk, kiest de Pastorale Eenheid voor een C-statuut voor Heilige Man Job. Dit betekent dat de kerk voornamelijk zal worden gebruikt voor kleinere liturgische vieringen en andere pastorale activiteiten. De kerk zal ook worden opengesteld voor niet-religieuze manifestaties die passen binnen het eigen karakter ervan, zoals concerten, voordrachten, en vormingsdagen. Daarnaast is er een kerk+ traject aangewezen en zal er een zoektocht plaatsvinden om te bekijken wat de

toekomst kan brengen: valorisatie, nevenbestemming of herbestemming.

1.3.4 Samenwerking en toekomst

Algemeen

Door met beide Sint-Jobse parochies intens samen te werken, wil de Pastorale Eenheid verder bouwen aan een levende geloofsgemeenschap. Er is zeker nog geen leegloop, maar er wordt een nog steeds groeiende belangstelling en een zoeken naar zingeving binnen de gemeenschap ervaren. Met de vele vieringen en andere pastorale activiteiten is het gebruik van beide kerken nog zo intens, dat het geen optie is om een van deze gebouwen reeds aan de eredienst te onttrekken. Om een goed onderbouwde keuze te maken, wil de Pastorale Eenheid deze legislatuur intensievere gesprekken voeren met de gemeente en de nieuwe pastorale eenheid en vicariaat.

De pastorale eenheid H. Veronica streeft ernaar om in Sint-Job een sterke en levendige geloofsgemeenschap op te bouwen. Het doel is om de lokale gemeenschap te versterken en te ondersteunen, zonder de activiteiten in Sint-Job af te bouwen of te verplaatsen naar de pastorale eenheid. Door lokaal te investeren en de basis in Sint-Job te versterken, wil de Pastorale Eenheid een hechte en dynamische gemeenschap creëren die aansluit bij de behoeften van de parochianen.

De ambitie is om binnen deze legislatuur een definitieve keuze te maken, zodat in de volgende legislatuur verder kan worden gegaan. Zodra de keuze is gemaakt, kan er volledig achter worden gestaan en alles in werking worden gezet om de kerk die dan een B-statuuut krijgt, volledig op neven- of herbestemming in te zetten. Dit zal helpen om de andere kerk in de toekomst te blijven onderhouden.

Na de samenvoeging van beide parochies zal de definitieve keuze worden gemaakt. Dit proces zal zorgen voor een goed onderbouwde en gedragen beslissing die de toekomst van beide kerken duidelijk maakt.

Aandacht voor Jongeren en Gezinnen

Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes biedt veel mogelijkheden voor jongeren en gezinnen. De Pastorale Eenheid wil de kerk blijven gebruiken voor gezinscatechese, waarbij ouders en kinderen samen worden betrokken bij de voorbereiding op doopsel, eerste communie en vormsel. Dit zorgt voor een sterke verankering van de lokale parochies in de realiteit van de gemeenschap.

Sint-Job ondergaat een verjonging, en de Pastorale Eenheid wil inspelen op deze demografische verandering door zich te richten op jongeren en gezinnen. Door actief deel te nemen aan het gemeenschapsleven in Sint-Job en samen te werken met andere lokale initiatieven, wil de Pastorale Eenheid het sociale weefsel versterken. De aanwezigheid en inzet voor jongeren en gezinnen zullen bijdragen aan een hechte en dynamische gemeenschap.

Daarnaast wil de Pastorale Eenheid de kerken openstellen voor activiteiten die gericht zijn op jongeren, zoals jeugdvieringen, catecheseavonden, en sociale projecten. Door deze activiteiten te organiseren, hoopt de Pastorale Eenheid jongeren te inspireren en te betrekken bij het geloof en de gemeenschap. Er zal ook worden samengewerkt met lokale scholen en jeugdorganisaties. En er wordt werk gemaakt van valorisatie van het kerkgebouw.

Aandacht voor valorisatie

De Pastorale Eenheid streeft ernaar beide kerken te valoriseren. Dit houdt in dat de kerken open zullen worden gesteld voor diverse activiteiten die de gemeenschap ten goede komen. Door de kerken te gebruiken als een ruimte waar jongeren en gezinnen samen kunnen komen, willen we een dynamische en inspirerende omgeving creëren die aansluit bij de behoeften en interesses van de gemeenschap. Verdere details en specifieke activiteiten zullen worden besproken en gepland in latere gesprekken.

Aandacht vanuit de pastorale eenheid Heilige Veronica

De pastorale eenheid H. Veronica heeft in haar visie benadrukt dat lokale parochies zo sterk mogelijk in de lokale realiteit verankerd moeten zijn. Dit betekent dat er moet worden gericht op de specifieke behoeften en mogelijkheden van de gemeenschap. De parochies Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes en Heilige Man Job spelen een centrale rol in het vervullen van deze visie. Door de kerkgebouwen optimaal te gebruiken voor liturgische en pastorale activiteiten, en door jongeren en toekomstige generaties te betrekken, kan een levende en dynamische geloofsgemeenschap worden gecreëerd.

Pastoraal wil de Pastorale Eenheid zich vooral inzetten voor de zoekende mens, jong en oud. Er wordt gestreefd naar een plaats die deze mensen richting kan geven in hun spirituele zoektocht.

2. Plan van aanpak: hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Dit kerkenbeleidsplan vormt een eerste fase voor een duurzame en breed gedragen toekomstvisie voor de Brechtse kerkgebouwen. In de komende beleidsperiode wordt het document als startpunt gebruikt om mogelijkheden voor de gebouwen te onderzoeken en realiseren. Hiervoor zullen verschillende zaken worden opgenomen in het plan van aanpak.

Eerst en vooral zal een stuurgroep worden opgericht met vertegenwoordigers uit de twee pastorale eenheden, het centraal kerkbestuur, het vicariaat en de gemeente. Deze stuurgroep zal op geregelde tijdstippen, minstens één keer per jaar, samen komen om de vinger aan de pols te houden. Indien opportuniteiten zich voordoen kan vanuit dit overlegmoment een tijdshorizon en -pad worden bepaald. Afhankelijk van wat uit voorgaande wordt beslist zal een verantwoordelijke worden aangeduid die het traject zal opstarten.

Voor de kerken gecategoriseerd met een B-statuut zal reeds op korte termijn bekeken worden op welke manier het onderzoek zal gebeuren. Mogelijkheden zijn hierbij het subsidietraject door provincie Antwerpen “Kerkplus”. Ook zal het Platform Toekomst Parochiekerken de juiste expertise kunnen aanleveren, net omdat zij ook een brede visie hanteren naar dergelijke onderzoeksvragen. In het geval van de kerken met C-statuut zal de tijd uit wijzen op welke manier we hier mee aan de slag kunnen gaan.

Het staat wel als een paal boven water dat in alle participatietrajecten er actief met de burgers rekening wordt gehouden. Aanvullend zullen ook alle randvoorwaarden op vlak, van ruimte, erfgoed en budgetten integraal deel van uitmaken. Verder zullen ook de erfgoedcel en/of de regionale adviseur religieus erfgoed van Parcum gecontacteerd worden in het kader van potentiële noden.

BESLUIT

Alle betrokken partijen engageren zich om naar aanleiding van het jaarlijks overleg tussen het centraal kerkbestuur en de gemeente na te gaan of het plan nog actueel is en of wijzigingen noodzakelijk zijn. Indien wijzigingen nodig zijn, worden ze opgenomen in een addendum aan dit kerkenbeleidsplan na goedkeuring door de bisschop en door de gemeenteraad. Dit principe is toe te passen bij de start van elke nieuwe legislatuur. Volgens het Eredienstendecreet dat in werking treedt vanaf 1 januari 2025 moet elk kerkenbeleidsplan de eerste zes maand van elke nieuwe legislatuur vernieuwd of herbevestigd worden.

BIJLAGEN

I. Sint-Theobalduskapel

De Sint-Theobalduskapel bevindt zich op de Tilburgbaan 69 in Brecht en is eigendom van Kerkfabriek Sint-Michiel.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

Algemeen

Sint-Theobalduskapel op gehucht Locht, omgeven door weiland en loofbomen (eiken), oorspronkelijke kapel uit de 15de eeuw, laatgotische kapel gedateerd 1613, hersteld in 1937 naar ontwerp van Jan Sel, 1963 en 1981.

Kapel volgens rechthoekig grondplan onder zadeldak (leien) met centrale dakruiter; aandaken. Baksteenbouw van vier traveeën gemarkeerd door versneden steunberen en doorlopend kordon. Telkens twee gotische tweelichten in noord- en zuidgevel, verder radvenster (zuid- en oostzijde). Vernieuwde westgevel met vlechtingen en speklagen. Korfboogpoort in zandstenen geprofileerde omlijsting. Eveneens vernieuwde oostgevel. In zuidgevel geometrische motieven van gesinterde steen.

Bepleisterd en beschilderd interieur gemarkeerd door lisenen en boogfriezen; vlakke zoldering met bepleisterde en beschilderde moerbalken.¹⁰

¹⁰ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: Sint-Theobalduskapel [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/12863> (geraadpleegd op 7 april 2025).

II. Onze Lieve Vrouw van Zeven Weeën.

Onze Lieve Vrouw van Zeven Weeën bevindt zich op de Broeckhovenstraat in Brecht en is eigendom van Kerkfabriek Sint-Michiel.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Algemeen

De Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeënkapel is gelegen op Broekhovenheiken, een landelijk gehucht op ca. 2 km ten noordoosten van het centrum van Brecht. Het ontstaan van het gehucht gaat vermoedelijk terug tot de Frankische periode. Tegenover de kapel lag de gemeenschappelijke heide waar alleen de bewoners van Broekhoven toegang tot hadden. De kapel, gebouwd in het midden van de 15de eeuw, werd ten zuiden van de dries ingeplant en was in de 18de eeuw bereikbaar via een dreefje. Deze langgerekte structuur vertaalde zich in de percelering op de Poppkaart en is tot op vandaag herkenbaar. Een voetweg kruiste het perceel en liep van de kapel naar de Broeckhovenstraat.

Mondelinge getuigenissen bevestigen dat de toegang tot de kapel tot 1977 gelegen was op zo'n 50 meter voor de kapel. Via een breed hofpad omgeven door een tuin die door een buurtbewoner werd onderhouden, kon men de kapel die verscholen lag tussen de bomen, bereiken. In 1979 werd het westelijke perceel verhuurd aan een plaatselijke boer die het opnam in de omringende landbouwgrond. De kapel kreeg een nieuwe haakse toegangsweg ter hoogte van de westgevel en de kapelsite werd omhaagd. De bestaande gracht aan de straat werd doorgetrokken aan de westzijde en deels aan de noordzijde tot aan de voetweg. In 1981 werd de omgeving van de kapel gekasseid en de gracht langs de straatkant gedicht.

De kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën ligt op een deels omgracht grasveld met een beukenhaag. Rondom de kapel staan 16 opgaande winterlindes. Tussen de woningen is het deel van voetweg dat uitgeeft aan de kapel, bewaard gebleven. Deze onverharde voetweg wordt aan de Leemstraat gemarkeerd door een opgaande beuk met Mariakapelletje. Het deels omgrachte kapelhof was oorspronkelijk aan weerszijden vergezeld van een langgerekte weide met een gracht aan de straatzijde. Enkel het weideperceel aan de oostzijde bleef bewaard.

Kapel

Beschrijving van de kapel dateert van de inventarisatie uit 1985.

De kapel werd opnieuw opgericht in 1642 op de plaats van een oudere kapel (1459) verwoest in 1584. Hersteld en verbreed in 19de en 20ste eeuw. Gerestaureerd in 1979. Verankerd bakstenen zaalkerkje van drie traveeën en smaller koor van één travee onder zadeldak (leien) met dakruiter. Oostelijke en westelijke zijde met aandaken, tuitgevels op schouderstukken, aan koorzijde met vlechtingen. Spitsboogvormige tweelichten in natuurstenen omlijsting.

Rondboogdeur in beschilderde geprofileerde omlijsting met opschrift "O.L.V. van VII Weeën bid voor ons" en jaartal 1942. Bepoeterd en beschilderd interieur met spitstongewelf gemarkeerd door gordelbogen en kruinrib.

Meubilair

Houten Onze-Lieve-Vrouwebeeld. Zijvleugels van altaar uit het eerste kwart van de 20ste eeuw, geschilderd door Eugene Yoors.¹¹

¹¹ Inventaris Onroerend Erfgoed 2025: *Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeënkapel met omgeving* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/12844> (geraadpleegd op 7 april 2025).